

Monumentnummer*: 522777

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82845/76

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Hilversum Hilversum Noord-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Hilversum Diergaardepark

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Hilversum N 9522

Omschrijving**

Inleiding

Omstreeks 1882 in neo-classicistische trant gebouwde VILLA, in 1906 naar ontwerp van de Hilversumse architect J.W. Hanrath verbouwd tot sociëteit 'De Unie'. De bijbehorende ERFSCHEIDING langs de 's-Gravelandseweg dateert uit 1913 en is eveneens ontworpen door Hanrath. Aan de oostgevel van de villa werd in 1906 een speel- en biljartzaal gebouwd naar ontwerp van dezelfde architect, en in 1908 daarnaast een kegelbaan naar ontwerp van R. van Doorn. De noenzaal aan de achterzijde dateert uit 1911 en is ook een ontwerp van J.W. Hanrath. Het pand ligt iets teruggedrooid, op de hoek met de Boomburglaan. Het terrein wordt van de weg afgescheiden door een ijzeren hek op gemetselde basis.

Omschrijving

Samengesteld pand met hoofdvolume van twee bouwlagen en mezzanino op vierkante plattegrond onder afgeknot licht overstekend schilddak, geflankeerd door lagere zijvleugels onder plat dak. Aan de achterzijde de éénlaagse plat afgedekte kegelbaan en speelbiljartzaal. De gevels van alle bouwdelen zijn wit gepleisterd, die van de oude villa zijn boven de donkergrijze plint voorzien van schijnvoegen, geprofileerde cordonlijsten en verschillende blinde vensters. De gevels van het hoofdvolume tellen elk drie vensterassen met T-vensters en glasdeuren onder recht gesloten bovenlichten en tweeruits vensters in de mezzanino. De omlijste

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gevelopeninworden afgesloten door een kroonlijst op consoles. Langs de gevels een omgaand hoofdgestel met kroonlijst op geprofileerde consoles en op het fries rechthoekige vakken met ingekraste x-vormige decoraties. In de middenrisaliet van de voorgevel (N) boven elkaar twee dubbele glasdeuren, op de verdieping naar een balkon met gietijzeren hekwerk. De hoofdentree bevindt zich in de voorgevel (N) van de zijvleugel rechts van het hoofdvolume. De brede (oorspronkelijk dubbele) paneeldeur is rijk uitgevoerd met lijstwerk en sierlijke diefijzers. Links van de entree een serre met afgesloten hoek en daarboven een dubbele glasdeur naar een balkon met gietijzeren hek. Rechts van de ingang een risalerend bouwvolume met afgesloten hoeken aan de voorzijde en in de zijgevel (W) drie vensterassen met zowel schuifvensters als blinde vensters. Boven de middenas van de zijgevel een hijsbalk.

Links van het hoofdvolume een tweelaags bouwdeel dat bij de oorspronkelijke villa behoorde en de in 1906 aangebouwde éénlaagse zaal. In de voorgevel van deze zaal schuifvensters met drieruits bovenlichten. Aan de achterzijde (Z) bevinden zich de langwerpige kegelbaan en de rechthoekige biljartzaal met nagenoeg blinde gevels onder een plat dak. De 'noenzaal' telt één bouwlaag op een winkelhaakvormige plattegrond, aan de westzijde met afgesloten hoeken, en schuifvensters met kleine roedenverdeling.

Inwendig zijn van de oude villa onder meer stucplafonds en schouwen bewaard gebleven, evenals het interieur van de noenzaal met paneelbetimmering en monumentale schouw van de architect Hanrath.

De erfscheiding bestaat uit een ijzeren spijlenhek op een schuin aflopende gemetselde muur vanwege de helling in de 's-Gravelandseweg. Links in de muur een gemetselde trap die toegang geeft tot het terrein.

Waardering

Het in verschillende bouwperioden tot stand gekomen sociëteitsgebouw 'De Unie' met bijbehorende erfscheiding is van algemeen belang vanwege de architectuur- en cultuurhistorische waarde als representatief voorbeeld van een neo-classicistische villa met latere uitbreidingen in verband met de functie van sociëteit. Het pand is beeldbepalend gesitueerd aan de 's-Gravelandseweg en vormt een waardevol ensemble met het naastgelegen pand 's-Gravelandseweg 55.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument